

QORTI TAL-APPELL

IMHALLFIN

**S.T.O. PRIM IMHALLEF SILVIO CAMILLERI
ONOR. IMHALLEF GIANNINO CARUANA DEMAJO
ONOR. IMHALLEF NOEL CUSCHIERI**

Seduta ta' nhar it-Tnejn 6 ta' Marzu 2017

Numru 20

Rik Gur Nru: 879/2006SM

**Falzon Service Station Limited (C1731]
u b' digriet tal-15 ta' Marzu 2011, il-Qorti ordnat il-bdil ta' l-isem
fl-okkju tal-kawa minn Falzon Service Station Limited
ghal Falzon Group Holdings Limited**

v.

**Il-Bastiment Zebbug IMO 7026613, tat-Tip URR Ro/Ro MM SI 2560
33000 u b' digriet tad-19 ta' Settembru 2016
l-Avukat Dottor Martin Fenech u l-Prokuratur Legali Hilda Ellul
Mercer gew nominati kuraturi deputati biex jirrapprezentaw
l-interessi tal-Bastiment Zebbug u b' digriet tas-7 ta' Ottubru 2016
il-kuraturi deputati Dottor Martin Fenech u l-Prokuratur Legali Hilda
Ellul Mercer gew estromessi mill-kawza, u s-socjeta` V.P.J. Limited
ghal kull interess li jista' jkollha.**

Preliminari

1. Dan huwa appell maghmul mis-socjeta` attrici minn sentenza [is-

sentenza appellata] moghtija mill-Prim' Awla tal-Qorti Civili deciza fl-4 ta' Ottubru 2012, li permezz taghha, dik il-Qorti cahdet it-talbiet attrici sabiex tiddikjara u tiddeciedi li l-intimati solidalment jew min minnhom huma responsabbli ghall-hlas lilha ta' USD 22,449.64 rapprezentanti bejgh ta' *fuel oil* u tikkundanna lill-istess intimati solidament jew min minnhom biex ihallsu lis-socjeta` attrici l-ammont fuq indikat skont ir-rata tal-kambju fid-data tal-fattura u bl-imghax relattiv. L-ispejjez gew akkollati lis-socjeta` attrici; l-ewwel Qorti cahdet it-talbiet attrici wara li osservat li "l-azzjoni odjerna [kellha] tkun indirizzata b'mod differenti u mhux kontra l-intimati odjerni."

Mertu

2. Is-socjeta` attrici kienet bieghet lis-socjeta` Sea Malta Company Limited [Sea Malta], *fuel oil* bil-prezz ta' USD 22,449.64 ghall-uzu mill-bastiment taghha M.V. Zebbug. Sussegwentement, is-socjeta` Sea Malta bdiet il-process ta' stralc u dan il-bastiment inbiegh bis-subbasta lis-socjeta` konvenuta VPJ Limited. Mill-atti jirrizulta li l-vapur in kwistjoni inbigh "*Tale Quale as it lies and without reserve*".¹

3. Is-socjeta` attrici tikkontendi illi tali forniture tikkwalifika bhala "*necessary*", u ghalhekk issostni li hi ghandha azzjoni *in rem* kontra l-bastiment ghall-kanonizzazzjoni u konsegwenzjali hlas tal-ammont pretiz

¹ Fol.78

minnha. Is-socjeta` VPJ Limited giet imharrka ghal kwalsiasi interess li jista' jkollha u ghall-fatt li skont is-socjeta` attrici xorta wahda dik il-konvenuta tibqa' responsabbli ghall-hlas tal-prezz tal-ammont ta' fuel fornit in kwantu arrikkiet ruhha u bbenefikat ingustament minn tali forniture meta xtrat il-bastiment bis-subbasta.

Is-Sentenza Appellata

4. Peress li din tikkontjeni l-fatti kif esposti fir-rikors promotur, it-talbiet tas-socjeta` rikorrenti, ir-risposta guramentata kongunta tal-konvenuti u l-konsiderazzjonijiet tal-ewwel Qorti, is-sentenza appellata qed tigi prodotta fl-intier taghha.

“Rat ir-rikors guramentat promotur datat it-28 ta' Settembru, 2006, li permezz tieghu s-socjeta` rikorrenti ppremettiet sintetikament is-segwenti:

1. “Illi s-socjeta` rikorrenti forniet “*fuel oil*” lill-bastiment intimat fuq indikat meta l-istess bastiment kien proprjeta` tas-socjeta` Sea Malta Company Limited u li sussegwentement inbiegh lis-socjeta` ko-intimata fuq indikata V.P.J. Limited;
2. “Illi tali forniture tikkwalifika bhala “*necessary*” biex teradika gurdizzjoni ta' Qorti Maltija ghal azzjoni “*in rem*”;
3. “Illi s-socjeta` rikorrenti hi kreditrici fl-ammont ta' tnejn u ghoxrin elf, erba' mija u disgha u erbghin Dollaru Amerikan u erbgha u sittin centezmu, (\$22,449.64), ghal tali forniture;
4. “Illi s-socjeta` rikorrenti ntavolat Mandat ta' Qbid u Mandat ta' Impediment ta' Tluq ta' Bastiment kontra l-istess intimat kif indikati fir-rikors promotur fuq indikat;
5. “Illi l-intimati ottjenew il-kontromandat opportun wara li pprezentaw Cedola ta' Depozitu u Garanzija Bankarja kif indikat fl-istess rikors promotur;

6. “Illi s-socjeta` ntimata V.P.J. Limited, nonostante li estranea ghar-relazzjoni bejn il-kontendenti principali, xorta wahda tibqa’ responsabbli ghall-ammont ta’ forniture nvoluta stante li arrikkiet ruhha ngustament peress li l-fornitura in dizamina kienet fil-bastiment de quo meta dan inxtara b’subbasta mis-socjeta` ko-intimata V.P.J. Limited;

“Ghaldaqstant, is-socjeta` rikorrenti talbet lil din il-qorti biex:

1. “Tiddikjara u tiddeciedi li l-intimati jew min minnhom huma responsabbli ghas-socjeta` rikorrenti ghall-bejgh ta’ “*fuel oil*” lill-imsemmi bastiment intimat fl-ammont indikat aktar qabel;
2. “Tikkundanna lill-intimati solidament jew min minnhom biex ihallsu lis-socjeta` attrici l-ammont fuq indikat dovut ghal forniture ta’ “*fuel oil*” skont ir-rata tal-kambju fid-data tal-fattura, bl-imghax dovut skont il-ligi;
3. “Bl-ispejjez;

“Rat ir-risposta guramentata kongunta tal-intimati datata t-3 ta’ Novembru, 2006, li permezz taghha sintetikament ippremettew u rrispondew bil-mod segwenti:

1. “Illi l-“*fuel oil*” in dizamina gie fornit lis-socjeta` Sea Malta Company Limited u mhux lill-bastiment rikorrenti;
2. “Illi s-socjeta` rikorrenti ma fadlilha l-ebda jeddijiet fil-konfront tal-vapur jew tas-sidien odjerni stante li l-vapur gie liberat minn kull dejn gravanti fuqu sas-subbasta;
3. “Illi wara li s-socjeta` ntimata V.P.J. Limited xtrat il-bastiment de quo bis-subbasta “*tale quale*”, “*as it lies*”, u “*without reserve*” is-socjeta` de quo m’ghandha l-ebda pizijiet li taghhom trid taghmel tajjeb ghalihom meta xtrat l-imsemmi bastiment;
4. “Illi ghalhekk, kwalunkwe drittijiet li s-socjeta` rikorrenti seta’ kellha fil-konfront tal-bastiment intimat, dawn intilfu rrimedjabbilment malli gie konkluz il-bejgh bis-subbasta;

“Illi konsegwentement sintetikament eccepew is-segwenti:

1. “Illi l-bastiment de quo mhux legittimu kontradittur ghat-talbiet tas-socjeta` rikorrenti u konsegwentement ghandu jigi liberat mill-osservanza tal-gudizzju;
2. “Illi s-socjeta` ntimata V.P. J. Limited ukoll mhix legittimu kontradittur ghat-talbiet tas-socjeta` rikorrenti stante li ma

hemm l-ebda relazzjoni bejn il-partijiet u ghalhekk hi wkoll ghandha tigi liberata mill-osservanza tal-gudizzju;

3. “Illi l-intimati m’humix debitori tas-socjeta` rikorrenti stante li jekk hemm xi debiti dovuti dawn huma dovuti mis-socjeta` Sea Malta Company Limited, is-socjeta` li maghha sar in-negozju li effettivament ta lok ghal din il-procedura;

4. “Illi l-intimati m’ghamlu l-ebda arrikkiment indebitu;

5. “Illi di piu`, s-socjeta` rikorrenti m’ghamlet xejn biex twaqqaf is-subbasta in dizamina;

6. “Illi ma jezistux l-estremi tal-azzjoni *in rem*;

“Rat id-digriet ta’ din il-qorti diversament preseduta datat it-30 t’Ottubru, 2007, li permezz tieghu, wara li rat it-talba appozita tal-intimati u wara li rat l-adezjoni ghall-istess mis-socjeta` rikorrenti, ordnat il-komunika necessarja biex ir-Registatur involut jaderixxi ruhu u b’hekk jipprezenta l-atti kollha tas-subbasta 60/06 fil-process odjern biex jigu allegati mieghu u jitqiesu prova fil-kawza odjerna;

“Rat id-digriet ta’ din l-istess qorti wkoll diversament preseduta datat it-22 ta’ Novembru, 2007, li permezz tieghu, ghar-ragunijiet hemm espressi, ddikjarat il-provi tas-socjeta` rikorrenti maghluqa;

“Rat il-verbal tal-abbli rapprezentant legali tas-socjeta` rikorrenti wkoll datat it-22 ta’ Novembru, 2007, li permezz tieghu ddikjara li s-socjeta` rikorrenti ma kellhiex aktar provi x’tipproduci;

“Rat il-verbal tal-abbli rapprezentant legali tal-intimati datat it-8 t’April, 2008, li permezz tieghu, wara li pprezenta l-affidavit hemm riferit, iddikjara li s-socjetajiet intimati m’ghandhomx aktar provi x’jipproducu;

“Rat il-kontroezami datat il-11 ta’ Novembru, 2008, mismugh minn din il-qorti diversament preseduta;

“Rat id-digriet ta’ din il-qorti diversament preseduta datat it-12 ta’ Marzu, 2009, li permezz tieghu, nonostante li l-abbli rapprezentanti taz-zewg partijiet kienu ddikjaraw li m’ghandhomx provi ohra x’jipproducu, (ara rispettivament fol 64 A u 66) innominat lill-assistent gudizzjarju maghha addet biex “ ... jisma’ l-provi kollha f’din il-kawza”, (ara fol 80);

“Rat il-verbal datat it-18 ta’ Novembru, 2009, fejn nonostante l-verbali tal-abbli rapprezentanti legali ndikati fil-paragrafu precedenti, l-assistent gudizzjarju riferit iddikjara li kien sema’ xi provi u li kellu seduti ohra ffissati ghal gbir ta’ aktar, (ara fol 81);

“Rat il-provi u dokumenti mismugha mill-istess assistent gudizzjarju;

“Rat il-verbal datat l-14 t’April, 2010, li permezz tieghu l-partijiet iddikjaraw li m’ghandhomx provi aktar xi jressqu u li l-kawza setghet tithalla ghas-sentenza bil-fakulta` ta’ noti, (ara fol 94), fejn gie wkoll stabbilit il-perjodu reciproku fejn il-partijiet kellhom jipprezentaw in-noti rispettivi tagghom;

“Rat in-nota ta’ sottomissjonijiet tas-socjeta` rikorrenti datata d-29 ta’ Settembru, 2010, (abbundantement wara l-iskadenza lilha mposta ghalkemm dan sar bl-avall ta’ din l-istess qorti diversament preseduta, (ara fol 117);

“Rat ir-rikors tas-socjeta` rikorrenti datat is-6 ta’ Jannar, 2011, li permezz tieghu talbet is-sostituzzjoni ta’ isem is-socjeta` rikorrenti fl-okkju tal-kawza u kull fejn jirrikorri bl-isem ta’ Falzon Group Holdings Limited, (ara fol 118);

“Rat id-digriet ta’ din il-qorti diversament preseduta datat il-15 ta’ Marzu, 2011, fejn wara li l-abbli rapprezentant legali tal-intimati esprima n-nuqqas t’opozizzjoni tieghu ghal din it-talba, laqghet l-istess talba kif prezentata;

“Rat id-dikjarazzjoni kongunta tal-partijiet datata l-15 ta’ Marzu, 2011, li permezz taghha regghu ddikjaraw li m’ghandhomx aktar provi x’jipproducu, (ara fol 121);

“Rat id-digriet ukoll datat il-15 ta’ Marzu, 2011, ta’ din il-qorti diversament preseduta fejn regghet ikkoncediet lill-intimati tmien gimghat zmien biex jipprezentaw in-nota ta’ sottomissjonijiet tagghom, (ara fol 121), kif sussegwentement ukoll ikkonfermat mill-istess qorti kif preseduta, permezz tad-digriet datat id-9 ta’ Gunju, 2011;

“Rat in-nota ta’ sottomissjonijiet tal-intimati datata l-15 ta’ Frar, 2012;

“Ezaminat id-dokumenti kollha esebiti;

“Ikkunsidrat:

“Illi nonostante t-trapass ta’ zmien riskontrat mill-bidu tal-kawza, ix-xhieda prodotta hi limitata ghall-pagna wahda kull wiehed mir-rapprezentanti tas-socjetajiet kontendenti u ghall-kontroezami verbuz u bla struttura dixxiplinata ta’ wiehed minnhom – procedura li ghalhekk ghandu jkun pacifiku li **ma jiggustifikax** it-trapass ta’ zmien riskontrat, (sitt (6) snin), sal-konkluzjoni tal-vertenza;

“Ikkunsidrat:

“Illi r-rapprezentant tas-socjeta` rikorrenti sintetikament isostni s-segwentanti:

1. “Illi kien hemm relazzjoni kummercjali durevoli bejn is-socjeta` rikorrenti u s-Sea Malta Company Limited , (minn issa ‘l quddiem Sea Malta);

2. “Illi s-socjeta` rikorrenti kienet tforni lis-socjeta` Sea Malta bi prodotti ta’ diesel u zejt, u l-hlas ghal dawn il- fornituri kienu jkunu b’lura;

3. “Illi meta s-Sea Malta giet xolta, il-Gvern ghamel tajjeb ghall-pagamenti dovuti fir-rigward – bl-eccezzjoni tal-bastimenti Maltese Falcon u Zebbug;

4. “Illi l-istess rapprezentant in dizamina fl-affidavit tieghu jsostni s-segwenti:

“Il-gvern irid ibiegh il-vapuri, u ahna kellna nithallsu mill-Gvern”;

5. “Illi fir-rigward jirrizulta li ntlahaq ftehim bl-eccezzjoni ta’ l-ahhar forniture li ha “ ... peress li dawn kellhom jithallsu minn min xtara l-vapuri fis-subbasta ...”, (ara fol 63);

6. “Illi ghalhekk l-arrangement li s-socjeta` rikorrenti ghamlet mal-Gvern ghan-nom tas-Sea Malta kien li l-ahhar forniture lill-bastiment Zebbug ma tkunx akkollata lill-Gvern izda lil min jixtrih – f’dan il-kaz bis-subbasta;

“Illi minn naha tieghu r-rapprezentant tas-socjeta` ntimata jsostni sintetikament is-segwenti:

1. “Illi wara li f’Dicembru 2005 is-Sea Malta giet falluta, zewg bastimenti taghha, fosthom l-M.V. Zebbug, inbieghu bis-subbasta;

2. “Illi fl-irkant konsegwenzjali, s-socjeta` ntimata rnexxielha tispunta u xtrat il-bastiment de quo, ghall-ammont ta’ sitt mija u ghaxart elef Lira Maltin, (LM610,000.00);

3. “Illi sussegwentement l-istess bastiment gie mibjugh lil socjeta` ohra;

4. “Illi stante li l-bastiment inxtara mis-socjeta` ntimata bis-subbasta, din is-socjeta` ssostni li xejn ma hu minnha dovut lir-rikorrenti u li ghalhekk il-kawza odjerna ghandha tkun indirizzata xi mkien iehor;

“Ikkunsidrat:

“Illi ghandu jkun pacifiku li l-oggett meritu tal-vertenza odjerna hu bastiment – l-M.V. Zebbug – li nxtara mis-socjeta` ntimata V.P.J.

Limited bil-procedura ta' subbasta;

“Illi ghall-ekonomija tal-gudizzju ssir referenza ghall-artikolu 364 tal-Kap 12 li jistabbilixxi sintetikament is-segwent:

“Il-bejgh ... tal-bastiment ... skont id-dispozizzjonijiet ta' dan is-Sub-titolu (il-bejgh approvat mill-qorti ghal vapuri, bastimenti u ingenji tal-ajru), jaghti lix-xerrej titolu li ma jkunx aggravat minn kull privilegg jew piz, u wara l-bejgh il-pretensjonijiet ... kollha kontra ... il-bastiment ... jistghu jigu ezegwiti kontra r-rikavat tal-bejgh **biss**”;

“Illi ghalhekk ghandu jkun ovju li l-procedura odjerna, ndirizzata kif inhi kontra s-socjeta` kompratrici rebbieha tal-bejgh bl-irkant in dizamina mhix il-procedura idonea;

“Illi l-Kap 12 gia` abbondantement u bi kjarezza haseb ghal sitwazzjoni bhal dik hawn rizultanti fejn jirrizulta b'mod car li r-rimedju li jippostula mhux dak intrapriz mis-socjeta` rikorrenti;

“Illi fic-cirkostanzi l-azzjoni relattiva moghtija lis-socjeta` rikorrenti hi dik li tippersegwixxi r-rikavat tal-bejgh **biss** – u xejn aktar;

“Illi ghalhekk il-procedura hawn intraprizza ma treggix nonostante li jista' jirrizulta li din l-istess socjeta` rikorrenti setghet giet raggirata fit-trattattivi li tghid li kellha mal-Gvern – haga tassew deplorevoli – li kuntrarju ghal negozjaturi ohra hu dejjem obbligat jagixxi *in buona fede*;

“Illi ghalhekk l-azzjoni odjerna ghandha tkun indirizzata b'mod differenti u mhux kontra l-intimati odjerni;”

L-Appell

5. Is-socjeta` attrici appellat minn dik is-sentenza b'rikors tat-23 ta' Ottubru 2012 u l-aggravji taghha jistghu jigu sintetizzati hekk: [1] li l-ewwel Qorti ddecidiet il-kawza fuq punt li ma kienx formalment eccepit u li ma kienx tqajjem fil-kontestazzjoni, [2] li l-Qorti ddecidiet malament il-meritu meta ibbazat il-konsiderazzjonijiet taghha fuq l-Artikolu 364 tal-Kodici ta' Organizzazzjoni u Proceduri Civili li jirreferi ghal “*Bejgh*

Approvat mill-Qorti” li huwa bejgh privat, u mhux bejgh b’subbasta jew irkant pubbliku u ghalhekk, l-imsemmi artikolu huwa inapplikabbli ghal kaz odjern; [3] li s-socjeta` attrici riedet tistablixxi titolu ezequttiv kontra l-vapur u ghalhekk ezercitat l-azzjoni *in rem* kontrih, u l-kwistjoni jekk ghandhiex dritt tippersegwixxi kontra r-rikavat tas-subbasta tista’ logikament tqum wara; [4] li l-ewwel Qorti ma indirizzatx il-kwistjoni jekk il-kumpanija konvenuta kinitx debitrici ghar-ragunijiet premissi fir-rikors guramentat.

6. Ghalhekk is-socjeta` attrici qed titlob lil din il-Qorti sabiex joghgobha tirrevoka s-sentenza appellata billi, previa li tichad l-eccezzjonijiet kollha taz-zewg konvenuti, tilqa’ t-talbiet attrici bl-ispejjez taz-zewg istanzi kontra l-konvenuti solidalment bejniethom.

7. Permezz ta’ risposta datata 11 ta’ Settembru 2013, il-konvenuti jwiegbu ghall-appell tas-socjeta` attrici u ghar-ragunijiet hemmhekk esposti, jitolbu lil din il-Qorti sabiex tichad l-appell u tikkonferma s-sentenza appellata in toto, bl-ispejjez taz-zewg istanzi a karigu tas-socjeta` attrici.

L-Aggravji

Sottomissjonijiet Generali tas-socjeta` attrici

8. Is-socjeta` attrici tibda bis-sottomissjoni li l-*fuel oil* li kien jinsab fil-*bunker* tal-vapur fil-mument tal-bejgh jirradika gurdizzjoni *in rem* ghaliex jikkwalifika bhala “*necessary*” u wkoll bhala “*bunker*”. Inoltre, id-dritt fuq il-*bunker* dejjem tqies distint mill-vapur, izda peress li fil-kaz odjern dan kien jinsab fit-tank tal-vapur, kellu necessarjament jigi azzjonat il-vapur. Ifisser ghalhekk illi l-bejgh tal-vapur u l-akkwist tieghu minn terzi b’subbasta ma jeffettwax id-dritt tas-socjeta` attrici li tagixxi kontra l-vapur ghall-kreditu li kellha ghaliex dan id-dritt ma giex estint. Apparti dan, l-ewwel Qorti ma ttrattat xejn dwar l-azzjoni attrici fil-konfront tal-kumpanija konvenuta.

L-Ewwel u t-Tieni Aggravji

9. Is-socjeta` attrici titratta l-ewwel zewg aggravji flimkien u tissottometti li l-Artikolu 364 tal-Kodici ta’ Organizzazzjoni u Procedura Civili citat mill-ewwel Qorti ma kienx jifforma parti mill-kontestazzjoni f’dawn il-proceduri u kien tqajjem l-ewwel darba minn dik il-Qorti *sua sponte*. F’materja ta’ procedura, il-Qorti hija normalment marbuta bit-talbiet u l-eccezzjonijiet li jqajjmu l-partijiet. Jekk imbaghad jidhrilha li ghandha tqajjem hi xi punt ta’ ligi li jidhrilha applikabbli u li ma giex eccepit u diskuss mill-partijiet almenu ghandha tinforma lill-partijiet biex dawn ikollhom l-opportunita` li jittrattaw il-punt.

10. Barra minnhekk, dak l-artikolu ma ghandu x'jaqsam xejn mal-proceduri odjerni ghaliex dak japplika fil-kuntest ta' *bejgh approvat mill-qorti* filwaqt li fil-kaz odjern il-bejgh kien sar bis-subbasta, jigifieri b'ordni tal-Qorti.

11. Il-konvenuti jirribattu ghall-ewwel aggravju tas-socjeta` attrici, li l-ewwel Qorti ddecidiet il-kawza fl-ismijiet premissi fuq punt li ma kienx gie formalment eccepit, billi jghidu li din allegazzjoni hija kompletament infondata. Huma jissenjalaw li l-ewwel Qorti ddecidiet il-kawza a bazi tal-fatt illi, minkejja l-pretensjonijiet imressqa mis-socjeta` attrici, ladarba l-bastiment inbiegh lis-socjeta` konvenuta permezz tas-subbasta, is-socjeta` konvenuta llum hija biss terz fil-pussess. Ghaldaqstant kwalunkwe dritt li s-socjeta` attrici jista' jkun illi ghad ghandha in vista tal-kreditu dovut lilha, jista' jigi nforzat biss kontra r-rikavat tal-istess vapur u mhux kontra l-bastiment innifsu jew kontra s-socjeta` konvenuta.

12. Jirrizulta ghalhekk li l-ewwel Qorti essenzjalment ibbazat id-decizjoni taghha fuq il-fatt illi t-talba tas-socjeta` attrici kellha tkun diretta lejn ir-rikavat tal-vapur u mhux kontra l-konvenuti, kif spjegat mill-istess Qorti permezz tad-dikjarazzjoni taghha illi "*l-procedura odjerna, indirizzata kif inhi kontra s-socjeta` kompratrici rebbieha tal-bejgh bl-irkant in dizamina mhix il-procedura idonea*". Din id-dikjarazzjoni

ghalhekk tixhed illi d-decizjoni tal-ewwel Qorti kienet motivata mill-fatt illi l-kawza kellha ssir kontra r-rikavat tal-vapur u mhux kontra l-konvenuti, kif gie formalment exceptit minnhom fir-risposta guramentata taghhom, huma mhumiex il-legittimi kontraditturi ghall-proceduri inizzjati mis-socjeta` attrici u li ghalhekk il-kawza kif formolata mis-socjeta` attrici hija legalment insostenibbli.

13. Il-konvenuti jissottomettu wkoll illi dwar it-tieni aggravju tas-socjeta` attrici, minkejja l-fatt illi wiehed jista' forsi jiddibatti dwar l-applikabbilita` tal-Artikolu 364 fic-cirkostanzi tal-kaz odjern, il-konkluzjoni li waslet ghaliha l-ewwel Qorti tramite dak l-artikolu, u cioe` illi wara l-bejgh bis-subbasta l-pretensjonijiet u t-talbiet kontra l-vapur jistghu jsiru biss fil-konfront tar-rikavat mill-bejgh tal-vapur, hija wahda korretta irrispettivament mill-applikazzjoni tal-Artikolu 364 u kwalunkwe ezami tal-materja necessarjament twassal ghall-konkluzjoni identika, jew ahjar ghall-konkluzjoni illi l-proceduri odjerni kellhom jigu diretti kontra r-rikavat mill-vapur u mhux kontra l-vapur innifsu jew kontra t-terz kompratur.

14. Din il-Qorti tosserva li, ghalkemm huwa minnu kif sostnut mis-socjeta` attrici li l-kaz odjern ma jittrattax *Bejgh Approvat bil-Qorti* u allura l-Artikolu 364 tal-Kodici li fuqu l-ewwel Qorti bbazat id-decizjoni taghha huwa inapplikabbli ghall-kaz odjern, izda, in linea generali din il-

Qorti tosserva li l-fatt li artikolu tal-ligi ma jissemmiex fil-mori tal-proceduri, ma jimpedix lill-Qorti milli tikkonsidrah, jekk jidhrilha li dak l-artikolu tal-ligi huwa rilevanti fil-kuntest jew tat-talbiet tal-attur jew tal-eccezzjonijiet li jkunu inghataw. Dan qed jinghad fid-dawl tal-konsiderazzjoni li, fil-kaz odjern, ghalkemm il-bejgh tal-vapur in kwistjoni ma jaqax taht id-dispozizzjonijiet elenkati fis-“Sub-Titolu V”, dak stipulat fl-Artikolu 364 huwa konformi mad-dispost tal-Artikolu 37D tal-Att dwar il-Bastimenti Merkantili [Kap.234] li fil-parti rilevanti tieghu jaqra hekk:

“(1) Ipoteka navali registrata tibqa’ tolqot bastiment jew sehem fih li dwaru tkun registrata sakemm tigi mħallsa:

.....

“Izda wkoll, li meta bastiment ikun ġie mibjugħ wara ordni jew bl-approvazzjoni ta’ qorti kompetenti li fil-ġurisdizzjoni tagħha l-bastiment kien fiż-żmien tal-bejgħ, l-interess tal-kredituri kif ukoll dak ta’ kull kreditur ieħor ipotekarji fil-bastiment jiġi mgħoddi għad-dħul mill-bejgħ tal-bastiment mhux issodisfatti mnizzla fih:

.....

“(2) Kull ipoteka jew privileġġ sew ġenerali, sew speċjali li għalihom jista’ jkun suġġett bastiment taht id-disposizzjonijiet tal-Kodici Civili ma jibqghux jolqtu mieghu meta l-bastiment jiġi trasferit lil terzi.

“(3) Bla ħsara għal kull kawża oħra li minħabba fiha tista’ skont il-ligi tispiċċa obbligazzjoni, il-privileġġi speċjali msemmija fl-artikolu 50 ma jispiċċawx mal-bejgħ tal-bastiment, ħlief fil-kaz ta’ bejgħ magħmul wara ordni jew bl-approvazzjoni ta’ qorti kompetenti mill-qorti magħmul skont il-formi stabbiliti bil-ligi.”

15. Il-premess ikompli jsostni ir-raba’ eccezzjoni tal-konvenuti li, wara l-bejgh tal-vapur bis-subbasta, “id-drittijiet li is-socjeta` rikorrenti seta’ kellha fil-konfront tal-bastiment intimat, dawn intilfu rrimedjabbilment malli gie konkluz il-bejgh bis-subbasta”.

16. Ghaldaqstant, dawn l-aggravji huma infondati u qed jigu michuda.

It-Tielet Aggravju

17. F'dan l-aggravju taghha s-socjeta` attrici tikkontendi illi bl-azzjoni odjerna, hija riedet fl-ewwel lok tistabilixxi titolu ezekuttiv sabiex tkun tista' tikkonkorri ma' kredituri ohrajn fir-rikavat. Huwa maghruf illi s-socjeta` Sea Malta qeghdha fi stralc u allura li kieku s-socjeta` attrici pprocediet kontra Sea Malta kienet tkun difficli li tikkonkorri ma' kredituri ohrajn ta' dik is-socjeta` biex tithallas.

18. Tissottometti illi l-alternattiva l-ohra li ppruvat fil-proceduri odjerni hija illi tagixxi direttament kontra l-bastiment fuq bazi ta' azzjoni *in rem*, la darba kellha wkoll din l-azzjoni. Apparti dan, hemm il-konsiderazzjoni li l-kreditu pretiz minnha jirrigwardja l-ahhar forniture ta' *fuel oil* tal-bastiment u allura kemm il-bastiment kif ukoll l-akkwirenti l-gdid ha l-beneficcju tal-*fuel oil* minghajr ma hallas ghalih.

19. Tkompli tissenjala li bl-azzjoni odjerna hija riedet [1] tistabilixxi titolu ezekuttiv u ghazlet li titolbu wkoll kontra l-bastiment, [2] li kemm fid-dottrina u kif ukoll fil-gurisprudenza, kemm lokali kif ukoll dik estera, l-*bunker* dejjem tqis bhala entita` separata mill-vapur u, [3] li hija kellha

d-dritt li taghmel azzjoni *in rem* kontra l-bastiment.

20. Dwar l-ewwel punt, tghid li biex tithallas riedet gudikat jew titolu ezequttiv iehor u ghalhekk, il-kwistjoni ma kenitx xi priorita` kellha fuq ir-rikavat, din se *mai* tigi wara. Barra minn hekk hija ma agixxietx kontra r-rikavat ghaliex dan ma ghandux personalita` guridika, u lanqas kontra Sea Malta ghar-ragunijiet diga` spjegati. Ghalhekk agixxiet kontra l-bastiment kif kellha dritt li taghmel u dahhlet ukoll lill-kumpanija konvenuta ghal kull interess li jista' jkollha bhala beneficjarja.

21. Dwar t-tieni u t-tielet punt, tghid li jsegwi illi, in kwantu l-*bunker* ghandu dejjem entita` separata mill-bastiment u d-djun tieghu, l-esponenti ghandu dritt ta' kreditu kontra l-bastiment. Ticcita l-Art 742B [o] tal-Kodici u tissottometti li dan jiradika gurisdizzjoni *in rem* f'kaz ta' "*Any claim in respect of goods, materials, bunkers, supplies and necessaries supplied or services rendered to a ship for her operation, management or preservation*". Minn imkien ma gie ppruvat illi dan il-kreditu kontra l-vapur ghal *necessary* jew *bunker* jispicca ghaliex il-vapur jinbiegh b'subbasta. Anzi, tissottometti li jibqa' jwiegeb il-bastiment.

22. Tissottometti illi l-*bunker* huwa entita` separata fis-sens illi ma jitqiesx parti mill-vapur. Dan ifisser illi l-fatt illi jinbiegh il-vapur ma jfissirx

illi l-*bunker* jinbiegh mieghu, fi kliem iehor il-*bunker* mhux inkluz fil-bejgh u jibqa' separat mill-bejgh tal-vapur. Min jakkwista l-vapur, ma akkwistax il-*bunker* go fih u allura ma jkunx hallas ghalih minkejja li jkun gawda l-beneficcju tieghu.

23. Il-konvenuti jilqghu ghal dan l-aggravji bil-mod segwenti. Huma jissottomettu illi, wara li jsir il-bejgh bis-subbasta, ir-rikavat tal-vapur essenzjalment jissostitwixxi lill-vapur innifsu u dan sabiex il-pizijiet li qabel il-bejgh kienu jinkombu fuq il-vapur, wara s-subbasta jigu trasferiti fuq ir-rikavat mill-bejgh tal-istess vapur. Isegwi ghalhekk li jkun ir-rikavat mill-bejgh tal-vapur li jaghmel tajjeb ghall-pizijiet u mhux il-vapur mibjugh lil terzi. Din il-bidla necessarjament timplika wkoll illi meta wiehed ikollu kreditu fuq bastiment li jinbiegh bis-subbasta, dak il-kreditu ma jibqax aktar enforzabbli kontra l-bastiment innifsu izda jsir biss enforzabbli kontra r-rikavat tal-istess bastiment. Ghalhekk meta l-kreditur irid jipprocedi gudizzjarjament sabiex jithallas wara bejgh ta' bastiment bis-subbasta, il-kreditur ma jistax jipprocedi aktar kontra l-bastiment innifsu imma jrid necessarjament jipprocedi kontra r-rikavat mill-bejgh tieghu. Ghaldaqstant il-bastiment Zebbug m'ghandu u ma jista' jkollu l-ebda debitu favur is-socjeta` attrici stante li kwalunkwe pretensjonijiet li seta' kien hemm kontrih imxew ghal fuq ir-rikavat mill-bejgh tieghu.

24. Jissottomettu illi, li kieku s-socjeta` attrici riedet tipprotegi d-drittijiet taghha fuq iz-zejt, hija setghet tikkawtela kwalunkwe dritt li jista' jkun li kellha billi tiehu l-passi gudizzjarji rilevanti, haga li naqset ghal kollox milli taghmel. Hija kellha tiehu passi qabel il-bejgh tal-vapur bis-subbasta. Kieku s-socjeta` attrici kienet verament tippretendi li kellha xi jedd fuq il-*bunkers*, hija kellha r-rimedju fil-ligi li tikkawtela id-dritt pretiz b'mandat ta' qbid fuq l-istess. Kien l-obbligu taghha li, jekk riedet tissalvagwardja pretensjoni taghha, tiehu l-passi necessarji bil-ghan li tipprezerva d-dritt taghha. Ghalhekk, fin-nuqqas ta' tali mizuri, u fid-dawl tal-fatt li l-bejgh tal-vapur sar minghajr rizerva s-socjeta` attrici ma setghetx tippretendi li ghad ghandha azzjoni kontra l-vapur.

25. Rigward il-possibilita` ta' allegazzjoni ta' privilegg fuq vapur mibjugh bis-subbasta, il-konvenuti jissottomettu illi l-Qorti tal-Appell, permezz tas-sentenza tat-3 ta' April 2009 fl-ismijiet **Emanuel Azzopardi et v. MV Maltese Falcon et** (Cit. Nru.503/2006), irriteniet illi tali allegazzjoni *"ghandha tigi mistharrga fil-konfront tad-debitur u l-kredituri l-ohra kollha, peress li din il-kwistjoni ma tolqotx biss lid-debitur jew lill-bastiment in kwistjoni, izda fuq kollox lill-kredituri l-ohra li qed jikkompetu fuq is-somma rapprezentanti r-rikavat mill-bejgh tal-istess bastiment"* u ghalhekk hija komplet illi f'kaz tal-kontestazzjoni ta' privilegg, *"l-istharrig gudizzjarju tieghu jrid isir fil-konkors tal-kredituri l-ohra kollha"*.

26. Il-Qorti tosserva li, il-fatt li l-Att dwar il-Bastimenti Mekantili fl-Artikolu 37D fuq citat jistipula li l-privilegg navali ma jibqax isegwi l-vapur mal-bejgh tieghu, meta dan ikun sehh “b’ordni jew b’approvazzjoni tal-Qorti” imma jigu esegwiti kontra r-rikavat tal-bejgh, *multo magis* allura dawk il-pretensjonijiet ta’ krediti, bhala dak in dizamina, li ma jkunux ghadhom kanonizzati minn Qorti ma jistghux jingiebu kontra l-vapur wara li dan ikun inbigh bis-subbasta.

27. Fit-tieni lok, din il-Qorti tosserva li d-dispost tal-Artikolu 742B [o] tal-Kodici ma jdghajjifx it-tezi tal-konvenuti li, wara l-bejgh tal-vapur bis-subbasta, il-kredituri jistghu jezercitaw id-drittijiet taghhom fuq ir-rikavat tal-bejgh u mhux fuq il-vapur. L-imsemmi artikolu jstabbilixxi l-gurisdizzjoni tal-qrati maltin kontra vapuri *in rem*, inter alia, ghal:

“[o] kull pretensjoni rigwardanti merkanzija, materjal, provizjonijiet, *bunkers*, provvisti u necessitajiet forniti lill-vapur ghat-thaddim, immaniggjar, zamma u manutenzjoni tieghu.”

28. Izda, dan m’ghandux jigi interpretat b’mod li jikkuntrasta ma’ dak stipulat fl-artikoli fuq citati partikolarment l-Artikolu 37D tal-Kap. 234, ghax bhala principju generali ghandu jkun car li ligijiet fl-istess gurisdizzjoni ghandhom jigu interpretati li huma konformi ma’ xulxin sakemm ma jkunx espressament stipulat mod iehor, f’liema kaz allura tkun applikabbli l-massima legali *lex specialis derogat generali*. Ghalhekk din il-Qorti tosserva li, filwaqt li l-Artikolu 742B tal-Kodici

jirradika l-gurisdizzjoni tal-qrati maltin kontra vapuri għall-pretensjonijiet indikati fl-istess artikoli, l-imsemmi Artikolu 37D, u wkoll l-Artikolu 364 tal-Kodici jipprospettaw sitwazzjoni speċjali jew partikolari fejn il-vapur ikun inbigh, jew b'subbasta jew b'approvazzjoni tal-Qorti, u allura l-kredituri ma jkunux jistghu aktar jidderigu l-azzjonijiet tagħhom kontra l-vapur izda kontra r-rikavat mill-bejgħ tal-istess.

29. Fit-tielet lok, hija flokha s-sottomissjoni tal-konvenuti li, kieku s-socjeta` attrici verament riedet tissalvagwardja l-interessi tagħha bhala kreditrici għall-*fuel oil*, hija kellha l-mezzi legali sabiex, jew qabel jew fil-mori tal-proceduri tas-subbasta, tirrikorri għar-rimedji kawtelatorji provduti mil-ligi sabiex tassikura l-kreditu pretiz minnha. Izda s-socjeta` attrici ma għamlet xejn minn dan u issa, wara li nbigh il-vapur, qed tippretendi li tagixxi kontra l-vapur għall-kanonizzazzjoni tal-kreditu pretiz minnha meta kif fuq spjegat dan m'għadux possibbli. F'dan il-kaz tapplika l-massima *vigilantibus non dormientibus jura succurrunt*.

30. Għaldaqstant dan l-aggravju huwa infondat u qed jigi michud.

Ir-Raba' Aggravju

31. Permezz ta' dan l-aggravju s-socjeta` attrici tghid li l-ewwel Qorti lanqas qieset jew b'xi mod ikkonsidrat il-kawzali l-oħra numru sitta li

fuqha hija bazata l-azzjoni kontra l-kumpanija konvenuta, li hi fis-sens illi din arrikkiet ruhha u bbenefikat ingustament mill-fornitura taz-zejt meta akkwistat il-vapur bih diga` lest u mgħobbi. Tgħid li jekk il-vapur mhux responsabbli, certament il-kumpanija konvenuta arrikkiet ruhha bl-akkwist ta' *bunker* li ma hallsitx għalih u li ma kienx inkluz fil-bejgh tal-bastiment. Qatt ma gie eċċepit illi dan thallas, izda l-eċċezzjoni tas-socjeta` konvenuta kienet li hi ma kinitx il-legittima kontradittrici. Dan il-punt kien jimmerita illi jigi kkonsidrat, izda gie injorat mill-Qorti. Lanqas ma kien hemm fuq dan il-punt il-beneficċju tad-doppju ezami għaliex il-Qorti ma kkonsidratux.

32. Da parti tagħhom, il-konvenuti jissottomettu illi l-bastiment Zebbug inbiegh bis-subbasta bhala *tale quale*, "*as it lies and without reserve*". Dan ifisser li l-bastiment kien gie mibjugħ bl-accessorji u bil-hwejjeg kollha l-oħra relatati miegħu u li kienu prezenti fuqu fil-mument tal-ispezzjoni mill-akkwirenti u fil-mument tal-bejgh innifsu, dan jinkludi z-zejt li kien prezenti fit-tankijiet tal-vapur. F'dawk ic-cirkostanzi kellu jigi prezunt li, ladarba ma kien hemm l-ebda rizerva mis-socjeta` attrici dwar iz-zejt li kien fil-*bunker* tal-vapur meta dan inbiegh, tali zejt kien parti mill-offerta tal-bejgh u kien gie meħud in konsiderazzjoni mis-socjeta` konvenuta bhala kompratrici meta hija għamlet l-offerta tal-prezz tagħha. Għalhekk l-argument tas-socjeta` attrici li z-zejt li kien fit-tankijiet tal-vapur fil-mument li dan inbiegh ma kienx inkluz fl-offerta u fl-

eventwali bejgh li sar huwa insostenibbli fic-cirkostanzi tal-kaz.

33. Il-konvenuti jkomplu jissottomettu illi l-kreditu pretiz mis-socjeta` attrici relatat mal-bejgh taz-zejt in kwistjoni jemergi mill-bejgh li kien sar mill-istess socjeta` attrici lis-socjeta` Sea Malta u l-validita` ta' dan il-bejgh ma gietx ikkontestata. Ghalhekk is-socjeta` konvenuta, bhala akkwirenti, hija kompletament estranea ghal dak il-bejgh stante li l-unika konnessjoni li ghandha mal-materja hija sempliciment dik illi hija akkwistat il-vapur permezz tal-irkant bis-subbasta u li fil-mument tal-bejgh iz-zejt kien diga` fil-*bunker* tal-vapur.

34. Il-pozizzjoni tas-socjeta` konvenuta ghalhekk m'hija xejn ghajr dik tat-terz fil-pussess li akkwista *in buona fede* u l-kreditu li qeghdha tipprova tenforza s-socjeta` attrici permezz tal-proceduri odjerni huwa ghalha *res inter alios acta* li jikkoncerna biss lill-kompratur taz-zejt, jigifieri lis-Sea Malta.

35. Jghidu li l-fatt li s-socjeta` Sea Malta tinsab fi stat ta' likwidazzjoni ma jbidel xejn minn dan, in kwantu il-kreditur ghandu d-dritt li jikkonkorri mal-kredituri l-ohra. Izda wiehed ma jistax validament isostni li x-xerrej ta' proprjeta` li nbieghet bis-subbasta b'konsegwenza tal-istess procedura ta' stralc isir responsabbli ghad-djun tas-socjeta`, l-assi ta' liema jkunu qeghdin jigu mibjugha.

36. Jghidu li din il-konkluzjoni tal-ewwel Qorti relatata mal-indirizz inkorrett tal-kawza kontra l-esponenti tirrendi ir-raba' aggravju tas-socjeta` attrici minghajr ebda bazi. Il-kwistjoni dwar l-istat tas-socjeta` konvenuta bhala debitrice giet implicitament rizolta mill-ewwel Qorti u dan billi d-decizjoni taghha, hekk kif aktar 'il fuq spjegata, essenzjalment iddikjarat illi s-socjeta` attrici m'ghandha l-ebda talba li tista' tressaq fil-konfront tas-socjeta` konvenuta ghax kwalunkwe talba li hija jista' jkun illi ghandha tista' issir biss kontra r-rikavat tal-vapur. Din id-decizjoni ghalhekk b'mod implicitu rrizolviet l-kwistjoni ta' jekk is-socjeta` akkwirenti tikkwalifikax bhala debitrice fil-konfront tas-socjeta` attrici jew le, u dan billi implicitament iddikjarat li l-istess socjeta` fil-fatt mhijiex debitrice tas-socjeta` attrici. Ladarba l-ewwel Qorti ddecidiet illi ma hemm l-ebda azzjoni kontra s-socjeta` akkwirenti, tali konkluzjoni necessarjament timplika wkoll illi l-istess socjeta` m'hijiex debitrice.

37. Din il-Qorti taghmel is-segwenti osservazzjonijiet fir-rigward.

38. Fl-ewwel lok tosserva li, kif gustament sottomess mis-socjeta` konvenuta, il-bejgh tal-*fuel oil* mis-socjeta` attrici sar lis-Sea Malta u ghalhekk ghas-socjeta` konvenuta dan il-bejgh huwa *res inter alios acta*, u ghalhekk hija m'ghandhiex il-legittimazzjoni passiva f'kawza ghall-kundanna tal-pagament tal-prezz dovut rizultat ta' dak il-bejgh. Huwa

wkoll *res inter alios acta* il-ftehim li allegatament kien sar bejn is-socjeta` attrici u l-Gvern ghan-nom tas-Sea Malta li l-*fuel* fil-*bunker* ihallas ghalih min jixtri l-vapur.

39. Fit-tieni lok, tosserva li t-tezi li s-socjeta` konvenuta arrikkiet ruhha indebitament meta ghamlet uzu mill-*fuel* mibjugh mis-socjeta` attrici lis-Sea Malta u li kien fil-vapur fil-mument tal-bejgh, hija mdghajffa mill-konsiderazzjoni li, fil-mument tal-bejgh tal-vapur il-*fuel* kien qieghed fil-*bunker* tieghu u ghalhekk, in mankanza ta' xi rizerva dwar il-prezz jew valur ta' dan il-*fuel*, is-socjeta` konvenuta akkwirenti kellha ragun tqis li l-prezz offrut minnha kien jinkludi l-valur tal-*fuel* li kien fil-bastiment; *multo magis* meta, kif fuq spjegat, is-socjeta` attrici naqset milli f'xi zmien qabel il-bejgh taghmel uzu mir-rimedji legali disponibbli ghalha bil-ghan li tissalvagwardja l-pretensjoni taghha ghall-prezz tal-*fuel*. Ghalhekk l-ewwel Qorti kienet korretta meta ddecidiet li s-socjeta` konvenuta ma kellhiex legitimazzjoni passiva f'dawn il-proceduri.

40. Ghaldaqstant dan l-aggravju wkoll huwa infondat u qed jigi respint.

Decide

Ghar-ragunijiet premissi, u mhux necessarjament ghar-ragunijiet

moghtija mill-ewwel Qorti², tichad l-appell, bl-ispejjez kontra s-socjeta` attrici.

Silvio Camilleri
Prim Imhallef

Giannino Caruana Demajo
Imhallef

Noel Cuschieri
Imhallef

Deputat Registratur
df

² li bbazata d-decizjoni taghha fuq l-Artikolu 364 tal-Kodici ta' Organizzazzjoni u Procedura Civili